

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De diuisione regni ca. xxij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Euagelica

plurimi enim sophistas p defensione legis oc
cisos lugebat. oēs fere pontificē quez herodis
des p̄cio creauerat amouendū pclamabant
Instate autē azy mozi die cū turba ab imino
latiōe phiberet p̄ntificē archela^o misso cill^o
archo phibis eos pus sedare attētant. Cum
autē vulneratū remississent cillarchum missa
grandi manu satellitū archelaus circiter. fr.
milla occidit. et p vocē p̄conis oēs ad p̄ria
redire cōmonēs: neglecta festiuitate omnes
abierūt. Ipe vero cū nicolao et prolomeo se
cretarijs patris sui romaꝝ p̄fectus ē. salomā
q̄ et filios eius secū duxit: vt cū testamento
extremā voluntatē patris sui testarent: phib
lipo fratre regni. p̄curatore relicto. P̄fect^o
ē etiā romaꝝ herodes antipas vt de regno
habendo disceptaret cum fratre. oratorē by
renco p̄pter acrimoniam dicendū pluriꝝ cōs
fusus. Cesar quoq̄ accētis optimatibus ro
manoꝝ. p̄paribz p̄sequendū copiam dedit. ibi
q̄ tūc primū galum ex agrippa et filia sua na
rum filiū adoptiuū sedere iussit. Archela^o si
bi regnū debere assererat. et gratis merito et se
cundū testamētū voluntate. Antipas vero p̄
mū testamētū debere seruari aiebat qd̄ pater
q̄n cōpos mētis esset inscripserat. Secū
duꝝ p̄ nullū fore q̄ ipm pater mētis impos
fecerat. Nam et tūc p̄pria manu se appetierat
Addabat q̄z q̄ archela^o vimbz regni deu
lisset ad cesarē cū ipse corp^o rerū gerendaz si
bi rapulisset. postremo q̄ in itia p̄tatis me no
uē miliū occisoz sanguine maculasset Cesar
p̄o risuz differēs: secū d̄ ognitū deliberabat
an aliq̄ue regni successore p̄stitū oporteret:
an toti familie distribui p̄ncipatū p̄sertim cū
frās varias de syria accepisset iudeos dese
cisse nunciātes. Interim quoq̄ mater arche
la^o mortua nunciā.

De quatuor regibz in iudea.

Caplm. XX.

Dez sane tem

epore q̄tuoꝝ reges surrexerūt i
iudea. Nā in idumea duo ml
lia veteranoꝝ q̄ sub herode militauerāt regē
creauerāt. Sephorū p̄o galilee iudas filius
eschele latronū p̄ncipis ab herode olim ca
pti dia dema sibi iposuit. Trās flumen q̄z s̄s
mon qdam ex suis regalibz vastitate corpis
fret^o a latronibz rex creatus est. Pastores q̄z
quendā p̄cri corpis cū pastor eēt i finibz iel^o

rael regē sibi statuerāt. Ob hec insinuāda ces
sari missus ē rhomā a varo phillip^o: duabz
tū incidentē de causis vt et archelao subuent
ret. et regnū herodis nepotibz distribui pla
cuisset p̄tē aliquā mereret. Fuerūt etiā cū eo
q̄n quaginta d̄ iudeis honorati q̄ octo milia
iudeoz rhome tūc degētū secū traxerūt ad ce
sarē. Ante em captiuitatē finalē iudei p̄ capti
uitates p̄ticulares vbiq̄ dispersi et venū dāt
fuerant. Quos vt audiret cesar in palatiū a/
pollinis tēpli sedit cū amicis. Illi p̄o tyrans
nidē herodis et filioꝝ et in iudeos expli
cantes supplicabāt rhomanis vt iudee reliquias
miscōia dignas iudicaret: et aut ius antiquū
regni sibi restituit. aut syrie p̄iūgi finibz. aut p̄
rhomanos iudices iudeam am̄ministrari.

De simulato alexandro.

Caplm. XXI.

De etiā tempo

epore q̄dā natiōe iudeus in sydo
nitoꝝ oppido educat^o q̄simill
mus alexandro herodis filio. que et p̄ interes
merat v̄it in iudeā instinctu cuiusdā liberti
herodis. q̄ oēs acc^o regioz optime sciebat. as
serēs sibi regnū debere. tū qz malo filius he
rodis tū qz ex p̄te m̄tis sue marianes eū p̄tin
gebat. Cūq̄ plures iudeoz seq̄ces h̄ret: rho
mā q̄z p̄fectus ē. Igit iudei rhome tūc degē
tes visendi ei^o studio circumfuebāt. Scisc
tatusq̄ q̄liter viueret: atebat. lictores misera
tos fratru. alios similes eis morti subiecisse.
Aristobolū q̄z fratre adhuc viuentē i cypro
vel creta latere. Sed cesar optime vultū alex
randri scies: que dū rome studeret puer ama
siū habuerat. cū p̄tē q̄z p̄ disceptantē plent^o
notauerat. fallaciā similitudinis animadu
erit. misitq̄z ladū q̄ et alexandru bñ cognosceret
vt ad se viuentē adduceret. vitā sibi pollicēs
si tate fraudis pdidisset auroz. Cūq̄ ille cō
fessus eēt se talia simulasse ad q̄stū: risit cesar
suasozēq̄ et iussit interfici: falsum q̄z alexan
dru p̄p̄ habitudinē corpis numero remiguz
inseruit. Tūc alexandru poeta vocauit for
mosum alexim. i. delicias dñi.

De diuisione regni.

Caplm. XXII.

Indē de cōcilio

epena^o cesar monarchiā herodis
distribuit. mediā p̄tē scz iudeaz

Idumeā tradēs archelao sub noīe tetrarchie
pollitū? i. factūz eū regē si se dignū p̄buisset
Hec̄lā p̄o p̄tē i duas secuit tetrarchias. ces
sitas in p̄tē herodis tetrarche regio trās flu
men z galilea Iturea p̄o et traconitis. z aus
ranis philippo destinata ē Fact̄? ē igit̄ arche
laus q̄si diarch̄. monarch̄? p̄o nūq̄ fuit Cū
ergo eū legeris monarchū fuisse nouē annis
post patrē. itelligē fm̄ opinionē vulgi dictū
et fm̄ sui tactantā q̄ se futūz regē fm̄ p̄mis
sum cesaris tactabat. Et sic remissi sunt i iu
deam tres frēs cū sedissent rome q̄tuor mēs
sibi enentū rei expectantes.

De reditu iesu ab egypto z de morte glāsire
Capitulum. XXIII

Archelaus vero

a nō solum in accusatores suos: ve
rum etiā in sibi subditos crudelit̄
patre desecit. Cuius regni anno p̄mo ange
lus dixit ioseph vt rediret cū matre z puero
in terrā israhel. Qui redēs ab egypto post an
nos septē cū audiret q̄ archelaus p̄ p̄tē regna
ret i iudea voluit illo ire Et ammonit̄ ab an
gelo fuit i galilea: et māsit in nazareth. In h
loco inuenies super
mattheum et arche
laū tortius regni mo
narchum post p̄tē
et herodē regnantes
in galilea. Porro de
infantia saluatoris z
operibz eius vsq̄ ad baptismū nō legitur in
euāgelio nisi q̄ lucas dicit duo dennē remā
sisse in hierusalē: et post tridū inuentū a pa
rētibz in medio doctorū audientē z it̄rogā
tem eos. Sane archelaus in p̄tumelitā generis
sui repudiavit mariannē fratris sui filiā quā
ei pater dederat vxorē. duxitq̄ glāsirā filiā re
gis cappadocū fr̄is sui alexādri q̄ndā vxorē.
et mortuo alexādri iube regi Libye nuptā
mortuoq̄ iuba apud p̄tēz mō i viduitate de
gente. Que cū in iudeā redisset. nupta arche
lao: videre vīsa ē astantē sibi alexādri z dīce
re. Sat̄ tibi fu erat libycū m̄simonū: s̄ rur
sus reuersa ad penates meos fratri meo ipu
denter p̄iuncta es. Te ergo licet inuitā recu
perabo. Que exposito hoc somno vix bidu
um superuixit.

De exilio archelai.

Capitulum. XXIII.

Indē crebro ac

t cusar̄ archelaus a cesare aduocatus
tur Quinto q̄dē die pusq̄ vocat̄
nouē aristas plenas et maxias a bobo come
di somniarat. dūq̄ accitos magos p̄suleret.
symō esseus genere aristas ānos z boues re
rum mutatiōes interpretat̄ ē eo q̄ agros arā
do veterēt z mutarēt. Ideoq̄ nouē ānis eū
dixit regnaturū: varias aut̄ exprū rerū muta
tiōes moriturū. Nono aut̄ p̄ncipat̄? sui āno
romā ventēs a cesare damnat̄? in exiliū p̄be
litur apud viennā ciuitatē gallie.

De primo pcuratore iudee.

Capitulum. XXV.

Inibus autem

f archelai in p̄tēciā redactis p̄cu
rator illuc miss̄? ē a cesare Copo

nus. qui et quondā
cyrini collega fuerat Prouincia dicit̄ terra
Cū missus est Lō
pontus in iudeam. pprie que incolitur ab
cesor patrimonioz his qui nati z nutriti
multi sane iudeoz ibi sunt. Colonia que
z maxime quidā ga ab extraneis incolitur
lileus simon popu terra: vt i samaria ex
lum increpabant q̄ cum est.

post deū dños ferrēt mortales tributarij ro
manoz. Coponio ergo pcurate iudeam die
azymoz cū mos esset medīa nocte tēpli por
tas ap̄t̄i. samarite q̄dā occulte venietes p̄
rosoly mā p̄ cūctas porticus z p̄ totū p̄banū
ossa iecerūt mortuoz. et extūc maior tēpli ca
stodia exerceat cepit: z añ dē porte nō ap̄t̄.

De morte augusti.

Ca. XXVI.

Tempore phi

e lipus sephoz reparās sulā no
minauit in honore iulie vxor̄? ce
saris: paneas q̄z cesareā philippi dicit̄. Com
ponso p̄o rbomā reuerso successit marcus et
sub quo saloma soroz herodis defuncta est.
Sed z huic successit annius rufus: sub quo
mortuus est augustus cum regnasset quoz
quaginta septē annos et menses sex. et dicit̄
decem. ex q̄bus quattuordecim vel duo de
cim annis antonius cū eo regnauit. Cū em̄
q̄dragesimo secundo anno regni eius natus
esset dñs. q̄. xv. cyberij anno tricenarius fu
it patet cesarem mortuū dño quinquādecimū